

Κατανόηση προφορικού λόγου

Επίπεδο Γ΄

Πρώτη διδακτική πρόταση –Διάλεξη για τον έρωτα

Ενδεικτική διάρκεια:	1-2 διδακτικές ώρες
Ομάδα-στόχος:	ενήλικες
Διδακτικός στόχος:	κατανόηση διάλεξης
Στρατηγικές:	<i>προβλέψεις, ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης, καταιγισμός ιδεών, προσοχή (επιλεκτική), χρήση συμφραζομένων, συνεργασία, ερωτήσεις, σημειώσεις, ανάπτυξη πολιτισμικής αντίληψης</i>
Υλικό:	1 φωτοτυπία ανά μαθητή
Ενσωμάτωση δραστηριοτήτων:	παραγωγή προφορικού λόγου, παραγωγή γραπτού λόγου, κατανόηση γραπτού λόγου

Πορεία διδασκαλίας

Δραστηριότητες πριν την ακρόαση του κειμένου

Ο δάσκαλος ενημερώνει τους μαθητές για το θέμα του κειμένου της κατανόησης προφορικού λόγου. Αναφέρει δηλαδή ότι η τάξη θα ακούσει μια διάλεξη με θέμα τα νέα επιστημονικά πορίσματα σχετικά με τη σημασία της αίσθησης της όσφρησης στον έρωτα (**Ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης**). Στη συνέχεια χωρίζει την τάξη σε ομάδες (**Συνεργασία**). Κάθε ομάδα παίρνει ένα ρόλο. Τα μέλη κάθε ομάδας είναι α) δημοσιογράφοι σε κάποιο επιστημονικό περιοδικό, β) δημοσιογράφοι σε περιοδικό για γυναίκες/ποικίλης ύλης, γ) δημοσιογράφοι σε πρωινή εκπομπή, δ) δημοσιογράφοι που παρουσιάζουν μια επιστημονική εκπομπή στην τηλεόραση, και ε) απλοί θεατές που τους ενδιαφέρει το θέμα.

Ακολουθεί συζήτηση των μαθητών σχετικά με τη συμπεριφορά των ανθρώπων όταν είναι ερωτευμένοι και τη σημασία των αισθήσεων (**Καταιγισμός ιδεών**). Επιπλέον, οι μαθητές αναλαμβάνουν τους ρόλους τους και κάνουν προβλέψεις (**Προβλέψεις**), αναπτύσσοντας την σχετική στρατηγική,

για το τι περιμένουν να ακούσουν ανάλογα με αυτούς. Εστιάζεται επομένως η προσοχή τους σε συγκεκριμένα σημεία (**Προσοχή επιλεκτική**).

Δραστηριότητες κατά την ακρόαση του κειμένου

Οι μαθητές ακούν το κείμενο και ανάλογα με το ρόλο τους κρατούν σημειώσεις (**Σημειώσεις**), και εξασκούνται σε αυτή τη στρατηγική. Δεν τους δίνονται οδηγίες σχετικά με το ποιες σημειώσεις πρέπει να κρατήσουν, όμως ο δάσκαλος τους υπενθυμίζει ότι με βάση αυτές τις σημειώσεις θα πρέπει στη συνέχεια να ετοιμάσουν την άσκηση ανάλογα με το ρόλο που έχουν αναλάβει.

Αμέσως μετά την ακρόαση του κειμένου θα έχουν τη δυνατότητα να κάνουν κάποιες ερωτήσεις (**Ερωτήσεις**) στον εισηγητή της διάλεξης (δάσκαλο) σχετικά με το περιεχόμενό της. Στη συνέχεια ετοιμάζουν την εργασία που τους ανέθεσε ο δάσκαλος. Πιθανότατα τα τελικά προϊόντα των εργασιών θα διαφέρουν τόσο ως προς το ύφος όσο και ως προς το περιεχόμενο τα οποία θα καθοριστούν με βάση το κοινό στα οποία αυτά απευθύνονται. Παρουσιάζουν τις εργασίες τους στην τάξη και τις συζητούν όλοι μαζί (**Συνεργασία**).

Ακούν άλλη μια φορά το κείμενο με στόχο να εντοπίσουν και να καταγράψουν τις άγνωστες λέξεις δίνοντας έμφαση στη στρατηγική της εστίασης της προσοχής σε συγκεκριμένα σημεία (**Προσοχή επιλεκτική**). Προσπαθούν να καταλάβουν το νόημά τους από τα συμφραζόμενα (**Αξιοποίηση συμφραζομένων**) και στη συνέχεια προσπαθούν, όσοι κατανόησαν τη σημασία τους να την εξηγήσουν στους υπόλοιπους (**Συνεργασία**).

Επειδή ο έρωτας έχει απασχολήσει πολύ όχι μόνο την επιστήμη αλλά και όλους τους ανθρώπους ο δάσκαλος μπορεί να αξιοποιήσει αυτό το στοιχείο στην τάξη του. Κυρίως οι διαφορές των αντρών και των γυναικών στον έρωτα έχουν εκφραστεί από πολλούς λαούς και σε πολλές εποχές. Ο δάσκαλος μπορεί να ζητήσει από τους μαθητές του να αναφέρουν αν γνωρίζουν σχετικές παροιμίες ή αποφθέγματα το λαού τους (**Ανάπτυξη πολιτισμικής αντίληψης**). Επιπλέον ο δάσκαλος μπορεί να έχει συγκεντρώσει ο ίδιος παροιμίες σχετικά με αυτό το θέμα. (βλ. φύλλο δραστηριοτήτων)

Φύλλο δραστηριοτήτων του μαθητή

Δραστηριότητες πριν την πρώτη ακρόαση του κειμένου

Πιστεύετε ότι οι αισθήσεις παίζουν σημαντικό ρόλο για να ερωτευτεί κανείς;

Το κείμενο που θα ακούσετε αποτελεί μια διάλεξη με θέμα τη σημασία της όσφρησης για την ανάπτυξη του έρωτα μεταξύ των ανθρώπων. Μπορείτε να κάνετε κάποιες προβλέψεις σχετικά με το περιεχόμενό του; Ανάλογα με το ρόλο που έχετε αναλάβει κρατήστε σύντομες σημειώσεις σε τίτλους σχετικά με τις πληροφορίες που αναμένετε και σας ενδιαφέρουν να συγκρατήσετε από το κείμενο.

Δραστηριότητες κατά τη πρώτη ακρόαση του κειμένου

1α. Είστε δημοσιογράφοι σε ένα επιστημονικό περιοδικό. Παρακολουθείτε τη διάλεξη με θέμα τον έρωτα και κρατάτε σύντομες σημειώσεις με στόχο, να γράψετε στη συνέχεια ένα άρθρο που να ενημερώνετε τους αναγνώστες του περιοδικού σας σχετικά με το περιεχόμενο της διάλεξης.

1β. Είστε δημοσιογράφοι σε ένα περιοδικό ποικίλης ύλης. Παρακολουθείτε τη διάλεξη με θέμα τον έρωτα και κρατάτε σύντομες σημειώσεις με στόχο, να γράψετε στη συνέχεια ένα άρθρο που να ενημερώνετε τους αναγνώστες του περιοδικού σας σχετικά με το περιεχόμενο της διάλεξης.

1γ. Είστε δημοσιογράφοι σε πρωινή εκπομπή που απευθύνεται κυρίως σε γυναίκες. Παρακολουθείτε τη διάλεξη με θέμα τον έρωτα και κρατάτε σύντομες σημειώσεις με στόχο, να ενημερώσετε στη συνέχεια τους τηλεθεατές σας σχετικά με το περιεχόμενο της διάλεξης.

1δ. Είστε δημοσιογράφοι σε επιστημονική τηλεοπτική εκπομπή. Παρακολουθείτε τη διάλεξη με θέμα τον έρωτα και κρατάτε σύντομες σημειώσεις με στόχο, να γράψετε στη συνέχεια ένα άρθρο που να

ενημερώνετε τηλεθεατές της εκπομπής σας σχετικά με το περιεχόμενο της διάλεξης.

1ε. Παρακολουθείτε τη διάλεξη με θέμα τον έρωτα και κρατάτε σύντομες σημειώσεις για το συγκεκριμένο επεισόδιό σας ενδιαφέρει προσωπικά και επειδή θέλετε να μεταφέρετε το περιεχόμενο σε μια φίλη σας που δεν τα κατάφερε να έρθει μαζί σας, αν και ήθελε πολύ να την παρακολουθήσει.

Μετά την ακρόαση θα έχετε τη δυνατότητα να κάνετε κάποιες ερωτήσεις για διευκρινήσεις σχετικά με περιεχόμενο της διάλεξης.

Δραστηριότητες μετά την πρώτη ακρόαση του κειμένου

1. Παρουσιάστε στο κοινό σας το περιεχόμενο της διάλεξης.
2. Καθώς ακούτε τις παρουσιάσεις των συμμαθητών σας προσπαθήστε να εντοπίσετε αν υπάρχουν κάποιες διαφορές στην παρουσίαση και στις πληροφορίες που συγκράτησαν.

Δραστηριότητες κατά τη δεύτερη ακρόαση του κειμένου

Καθώς ακούτε για δεύτερη φορά τη διάλεξη προσπαθήστε να καταγράψετε τις άγνωστες λέξεις που έχετε και αν μπορείτε να κατανοήσετε τη σημασία τους από τα συμφραζόμενα.

Φύλλο δραστηριοτήτων

Παρακάτω υπάρχουν κάποιες φράσεις και αποφθέγματα που διατυπώθηκαν από διαφορετικούς λαούς και αφορούν τις διαφορές στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται οι άντρες και οι γυναίκες τον έρωτα. Μπορείτε να τις διαβάσετε προσεκτικά και να εξηγήσετε τη σημασία τους;

Ελληνικά: Η γυναίκα υποφέρει περισσότερο από ό,τι ο άντρας από τα δεινά του έρωτα όμως ξέρει καλύτερα να κρύβει τα συναισθήματά της.

Γερμανικά: ο έρωτας εξασθενίζει τις αναστολές στις γυναίκες μα τις αυξάνει στους άντρες.

Γαλλία: ο άντρας ερωτεύεται όταν θέλει, η γυναίκα όταν μπορεί.

Οι άντρες πεθαίνουν από έρωτα, οι γυναίκες ζουν από αυτόν

Οι γυναίκες προσκολλώνται στους άντρες από τις αρετές που τους προσδίδουν οι ίδιες, ενώ οι άντρες θεραπεύονται από αυτές.

Φύλλο Εκπαιδευτικού

Διαβάστε το παρακάτω κείμενο στους μαθητές σας και ζητήστε τους να κάνουν τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην πορεία διδασκαλίας και τις ασκήσεις που υπάρχουν στο φύλλο δραστηριοτήτων του μαθητή.

Ο έρωτας περνάει και από τη μύτη

Ο έρωτας περνάει όχι από το στομάχι αλλά από τη μύτη. Αυτό τουλάχιστον υποστηρίζουν Αμερικανοί ερευνητές, οι οποίοι εντόπισαν νέα στοιχεία, σύμφωνα με το οποίο ο άνθρωπος, όπως και εκατοντάδες άλλα είδη, «μυρίζει» τα μηνύματα της ερωτικής έλξης.

Ειδικότερα, ομάδα Αμερικανών ερευνητών ανακάλυψε μια νέα κατηγορία υποδοχέων που χρησιμοποιούνται από τα ποντίκια για να εντοπίσουν τις ορμόνες του έρωτα που απελευθερώνει το δυνάμει ταίρι τους. Το γονίδιο που ευθύνεται για τη δημιουργία αυτών των υποδοχέων έχει εντοπισθεί και στον άνθρωπο, υποδεικνύοντας ότι ίσως και εμείς να είμαστε επιρρεπείς σε ανάλογα χημικά κελεύσματα. Τα ευρήματα της αμερικανικής μελέτης δημοσιεύονται στην ηλεκτρονική έκδοση του περιοδικού Nature.

Τα ποντίκια, όπως και κάθε άλλο θηλαστικό, μπορούν να αναγνωρίζουν πάρα πολλές διαφορετικές μυρωδιές, χρησιμοποιώντας υποδοχείς που συνδέονται σε ειδικά κύτταρα στο ενδοθήλιο της μύτης. Όταν μια οσμή εντοπισθεί ή, καλύτερα, όταν «κλειδώσει» στον υποδοχέα, αποστέλλεται σήμα στο ειδικό κέντρο του εγκεφάλου που επεξεργάζεται τις μυρωδιές και έτσι η οσμή αναγνωρίζεται.

Τα θηλαστικά, λένε οι ερευνητές, διαθέτουν μέχρι και χίλιους διαφορετικούς υποδοχείς οσμών με αποτέλεσμα να έχουν την ικανότητα εντοπισμού αναγνώρισης και κατηγοριοποίησης ενός ευρύτατου φάσματος μυρωδιών.

Τώρα οι ερευνητές ανακάλυψαν μια νέα ομάδα υποδοχέων που βρίσκονται στο ρινικό ενδοθήλιο του ποντικού. Αυτοί οι υποδοχείς ανταποκρίνονται στις αμίνες, μια ομάδα πτητικών φυσικών χημικών, που είναι παράγωγα της αμμωνίας.

Αυτοί ακριβώς οι υποδοχείς ανιχνεύουν κάποια χημικά που βρίσκονται στα ούρα των ποντικών. Ανάμεσά τους περιλαμβάνεται ένα που συνδέεται με το άγχος, καθώς και ένα που θεωρείται ως μήνυμα-πρόκληση για το ζευγάρι. Το γονίδιο που ευθύνεται για την ύπαρξη του συγκεκριμένου υποδοχέα βρίσκεται στο γονιδίωμα των ψαριών αλλά και του ανθρώπου, γεγονός που κατά τους ερευνητές υποδεικνύει ότι η συμπεριφορά μια μεγάλης ομάδας πλασμάτων επηρεάζεται από τις φερομόνες.

Οι νέοι υποδοχείς εντοπίστηκαν από τη δρ Λίντα Μπακ και τον δρ Στίβεν Λίμπερλς του αντικαρκινικού κέντρου Φρεντ Χάτσινσον στο Σιατλ.

Πριν από μερικές ημέρες, εξάλλου, Ισπανοί ερευνητές διαπίστωσαν πως κάποια συστατικά, όπως είναι οι βιταμίνες, μπορούν να δράσουν σαν φερομόνες κάνοντάς σας πιο ελκυστικό στο αντίθετο φύλο.

Προτού, όμως, το ρίξετε στα βιταμινούχα συμπληρώματα διατροφής μάθετε πως αυτή η προσέγγιση έχει ένα προβληματάκι εφαρμογής: για να αυξήσετε με τον σαφώς υγιή αυτό τρόπο την ελκυστικότητά σας θα πρέπει να είσαστε σαύρα!

Καθημερινή

1 Αυγούστου 2006